

**LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO TĖVYNĖS SAJUNGOS – LIETUVOS KRIKŠČIONIŲ
DEMOKRATŲ FRAKCIJA**

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius

Tel. (8 5) 239 6273

El. p. gabrielius.landsbergis@lrs.lt

Lietuvos Respublikos Ministrui Pirmininkui

Sauliui Skverneliui

PAKLAUSIMAS

DĖL VYRIAUSYBĖS PASITARIMO ĮRAŠO SUNAIKINIMO APLINKYBIŲ

20 - - Nr. 410-PKL-

Š. m. spalio 10 d. Seimo narių grupė raštu, remdamasi LR Seimo Statuto 208 straipsnio 13 dalimi, kreipėsi į Jus dėl klausimų, susijusių su Vyriausybės pasitarimo įrašo sunaikinimo aplinkybėmis. Išklausiusi Jūsų atsakymus š. m. spalio 16 d. Seimo plenariniame posėdyje, Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų frakcija įvertino, jog atsakymai buvo neišsamūs ir todėl mūsų iškelti klausimai, susiję su Vyriausybės pasitarimo įrašo sunaikinimo aplinkybėmis, nebuvo tinkamai išnagrinėti. Taip pat TS-LKD frakcija apsvarsčiusi klausimo kompleksškumą ir reikšmę demokratiniais principams ir žodžio laisvei pripažino klausimą itin reikšmingu tiek Lietuvos valstybei, tiek šalies visuomenei. Todėl vadovaudamiesi LR Seimo Statuto 213 straipsnio 2 dalimi, kuri nustato, kad „paklausimu laikomas tik toks klausimas, dėl kurio Seimo narys ar jų grupė kreipėsi į valstybės institucijas, tačiau, jų nuomone, jis nebuvo tinkamai išnagrinėtas arba buvo išspręstas neigiamai“, TS-LKD frakcijos vardu kreipiamės į Jus su paklausimu dėl tų pačių klausimų, į kuriuos Jūs atsakėte spalio 16 d. ir Jūsų atsakymas mūsų netenkino, ir prašome raštu atsakyti į žemiau išdėstytus klausimus:

1. Kodėl š.m. spalio 3 d. Vyriausybės pasitarime Jūs asmeniškai užblokavote Susisiekimo ministro Roko Masiulio teiktą iniciatyvą neatlygintinai teikti Registrų centro duomenis žiniasklaidos atstovams, kaip kad buvo iki Jūsų Vyriausybės paskirto naujojo Registro vadovo, buvusio teisėsaugos institucijos pareigūno, inicijuotų pokyčių?

2. Kodėl Jūs ir Jūsų paskirti politinio pasitikėjimo pareigūnai atsisakė patenkinti teisėtą žiniasklaidos atstovų prašymą pateikti oficialaus darbinio posėdžio - Vyriausybės pasitarimo - garso įrašą?

3. Ar pats sumanėte, ar kieno nors patartas davėte neteisėtą politinį nurodymą Vyriausybės kanceliarijos tarnautojams ar politinio pasitikėjimo pareigūnams šį Vyriausybės pasitarimo garso įrašą sunaikinti? Kas ir kuriam Vyriausybės kanceliarijos darbuotojui įvykdyti pateikė nurodymą sunaikinti įrašą?

4. Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnyba, tiesiogiai atsakinga už visuomenės informavimo normų laikymosi priežiūrą, 2018 m. spalio 5 d. priėmė išsamią poziciją, kad žiniasklaidos atstovų prašytas Vyriausybės pasitarimo garso įrašas privalo būti pateiktas. Kaip savo pozicijoje teigė Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnyba, Valstybės ir savivaldybių institucijos turi informuoti visuomenę apie savo veiklą; prašomas garso įrašas yra informacija apie Vyriausybės veiklą; informacijos laisvė apima ir teisę gauti informaciją iš valstybės institucijų, kurios neturi sudaryti kliūčių viešojo intereso informacijos rinkimui; o prašomo garso įrašo, kuris traktuojamas kaip oficialus, garsine forma išreikštas, dokumentas, parengtas Vyriausybės ir kuriame yra viešojo intereso informacijos, neteikimas žurnalistams gali sudaryti rimtas kliūtis atlikti profesines pareigas. Ar Jums ir Jūsų skirtiems politinio pasitikėjimo pareigūnams buvo žinoma šios už visuomenės informavimo normų laikymosi priežiūrą atsakingos institucijos pozicija? Kodėl priėmėte sprendimą visiškai prieštaraujantį šios institucijos pozicijai, tokiu būdu pažeisdamas Lietuvos Respublikos Visuomenės informavimo įstatymą? Ar Jums žinoma, kad Jūs savo veiksmais sąmoningai pažeidėte įstatymą?

5. Į Jus, prašydami nedelsiant pateikti minėto Vyriausybės pasitarimo garso įrašą, š.m. spalio 5 d. taip pat kreipėsi Seimo opozicinių frakcijų atstovai, remdamiesi Seimo Statuto suteikiamomis teisėmis ir Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo nuostatomis, ypač šio įstatymo 3 straipsniu, nurodančiu, kad dokumentas yra institucijos veikloje užfiksuota informacija ar jos dalis, nepaisant jos pateikimo būdo, formos ir laikmenos, įskaitant registro duomenis, registro informaciją, registruoti pateiktus dokumentus ir (arba) jų kopijas, valstybės informacinės sistemos duomenis. Ar sutinkate, kad atsisakydamas pateikti Seimo nariams minėtą garso įrašą, kuris laikomas oficialiu institucijos dokumentu, pažeidėte Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymą?

6. Ar Jums arba Jūsų politinio pasitikėjimo pareigūnams (Tomui Beržinskui ir Skirmantui Malinauskui) buvo žinoma, kad Jūsų atsisakymas perduoti prašomą Vyriausybės pasitarimo garso įrašą buvo planuojama apskusti teismui? Ar nurodymą Vyriausybės kanceliarijos darbuotojams skubiai

sunaikinti žiniasklaidos ir Seimo narių prašomą Vyriausybės pasitarimo garso įrašą davėte Jūs asmeniškai ar tai buvo padaryta Jūsų politinio pasitikėjimo pareigūnų iniciatyva? Ar tokiu būdu skubėdamas naikinti garso įrašą, siekėte užbėgti už akių galimoms teismo pritaikytoms šiam dokumentui laikinosioms apsaugos priemonėms? Ar Jums žinoma, kad tokiu būdu sukėlėte pagrįstą abejonių, kad toks garso įrašo skubus sunaikinimas gali būti prilyginamas įkalčių slėpimui, norint neatskleisti visuomenei Jūsų išsakytos pozicijos, susijusios su Konstitucijoje įtvirtintomis pamatinėmis žiniasklaidos laisvėmis ir teisėmis?

7. Ar Jums yra žinoma, kad pavedimas sunaikinti įrašą taip pat pažeidžia Vyriausybės kanceliarijos darbo tvarką nustatantį teisės aktą? Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos reglamento 70 straipsnis, be kita ko, nustato Vyriausybės kanceliarijos Dokumentų valdymo skyriaus prievolę užtikrinti, kad *„būtų tinkamai techniškai parengta Vyriausybės posėdžių salė ir į kompiuterines laikmenas įrašomi pranešimai, posėdžio ar pasitarimo dalyvių kalbos [...]“*. Šio reglamento 74 straipsnis nustato, kad *„pasibaigus posėdžiams ir pasitarimams, jų skaitmeninius įrašus Dokumentų valdymo skyrius įdeda į numatytą duomenų saugyklos katalogą. Šiais įrašais Redagavimo pogrupis naudojasi rašydamas posėdžių ir pasitarimų protokolus. Kalendoriniam mėnesiui pasibaigus, per 5 darbo dienas Dokumentų valdymo skyrius įrašus perkelia į kompaktinius diskus ir saugo Vyriausybės kanceliarijos archyve.“* Kokia atsakomybė turėtų tekti pareigūnui, davusiam nurodymą sunaikinti, ar sunaikinusiame minėto Vyriausybės pasitarimo įrašą, dėl ko buvo grubiai pažeistas šis teisės aktas, t.y. politinio pavedimo pasėkoje buvo pažeista Vyriausybės kanceliarijos darbo tvarka?

8. Nors paskelbta, kad įrašas sunaikintas, informacinių technologijų specialistai gali rasti jo atkūrimo galimybę pagal kompiuterinėse laikmenose galimai išlikusią ištrintą informaciją, nebent buvo duota neteisėta komanda įrašus ištrinti taip, kad nebeliktų jokių jų atkūrimo galimybių. Kokių planuojate imtis konkrečių ir skubių veiksmų, kad šis įrašas būtų nedelsiant atkurtas ir pateiktas to prašantiems žiniasklaidos atstovams ir Seimo nariams?

Taip pat norime Jus iš anksto informuoti, kad remdamiesi LR Seimo Statuto 216 straipsniu „Paklausimo nagrinėjimas Seimo posėdyje“, mes siūlysimė patį paklausimą ir Jūsų atsakymus svarstyti plenariniame Seimo posėdyje.

Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų frakcijos seniūnas

Gabrielius Landsbergis

